

Bijlage 1 Overzicht knelpunten onderzoeksrapport en reactie

Wet	Knelpunt Panteia	Oplossingsrichting Panteia	Eerste beoordeling oplossingsrichting	Wordt / kan worden opgepakt in traject	Tijdspad
<i>1. Toegang en hoogte uitkering</i>					
WIA	Complexiteit duurzaamheidscriterium	Duurzaamheidscriterium laten vervallen of anders toepassen (wet- en regelgeving)	Dit komt ook uit ander onderzoek (Gupta) als beleidsoptie met relatief groot effect op de capaciteit van verzekeringsartsen en daarmee positief effect op de mismatch. In de brief van 26 augustus jl. over sociaal-medische beoordelingen/WIA hardheden is opgenomen dat op korte termijn voor mensen die volledig duurzaam arbeidsongeschikt zijn en het werk hervatten gedurende 5 jaar geen herbeoordeling plaats vindt. Daarnaast wordt het aanpassen van het duurzaamheidscriterium (het aannemen van duurzaamheid voor uitkeringsgerechtigden die reeds vijf jaar arbeidsongeschikt zijn) verkend.	Hardheden WIA/ commissie	Korte en (middel)lange termijn
		Verzekeringsartsen ondersteunen met multidisciplinair team (wet- en regelgeving, uitvoering)	Er wordt binnen UWV (in proeftuinen) gewerkt in sociaal-medische centra (multidisciplinair). Deze werkwijze wordt op alle kantoren ingevoerd. Per 1 januari 2025 is het regiemodel in sociaal-medische centra volledig ingevoerd.	Hardheden WIA	Wordt stapsgewijs ingevoerd

WIA	Onjuiste veronderstelling tav 35-minners	Sluitende aanpak UWV en gemeenten (wet- en regelgeving, uitvoering)	Er wordt in het onderzoeksrapport beschreven dat de aanname dat mensen die minder dan 35% inkomensverlies lijden, zouden kunnen participeren, onjuist blijkt. In de praktijk is er een groep mensen die geen WIA-uitkering krijgt, maar ook niet aan het werk is. Hierbij wordt gesteld dat de 35-minners niet altijd de specifieke dienstverlening krijgen.	Met ingang van 2019 heeft UWV de mogelijkheid om re-integratietrajecten in te kopen voor 35-minners. Professionals van het WERKbedrijf kunnen ondersteund worden door professionals met specifieke kennis over het re-integreren van mensen met een arbeidsbeperking. Het aanpassen van de WIA-drempel loopt mee in de opdracht aan de commissie die fundamenteel gaat kijken naar de toekomst van arbeidsongeschiktheidsstelsel.	Dienstverlening: korte termijn, verdere uitwerking lange termijn
WIA	CBBS-systeem WIA sluit onvoldoende aan op praktijk	Vaststellen van een objectieve bovengrens (wet- en regelgeving)	Beleidsmatig is dit een ingewikkeld voorstel: beoordeling door de arbeidsdeskundige is maatwerk naar mogelijkheden van het individuele geval; daar past zo'n begrenzing niet goed bij. Het heeft grote impact op de beoordeling en maakt deze juist meer theoretisch, omdat er meer functies afvallen. Bovendien heeft dit grote consequenties voor de financiële houdbaarheid van het stelsel.		
		Actualisatie CBBS met realistische referentie functies (wet- en regelgeving)	Het ministerie van SZW gaat het gesprek aan met sociale partners over de functies van CBBS. N.a.v. de coronacrisis, waarin veel functies te lang niet herbeoordeeld konden worden, wordt gekeken naar het meer crisisbestendig maken van het CBBS, samen met sociale partners.	Hardheden WIA	Korte termijn

		CBBS en dienstverlening naar werk	De onderzoekers doen de suggestie dat de geduide functies worden meegenomen in de dienstverlening naar werk. Dit zou een eventuele lange termijn oplossing zijn voor evt. hardvochtige effecten omdat dan fundamenteel anders omgegaan wordt met het CBBS. Op dit moment is het niet zo dat een arbeidsdeskundige bij het duiden van functies rekening houdt met actuele interesse/kennis/kunde van het betrokken individu (CBBS wordt benut voor een in de kern theoretische inschatting). Het fundamenteel anders aanpakken daarvan, betreft een grondiger herziening, dat is een vraagstuk dat mee kan lopen in de opdracht die de Commissie toekomst arbeidsongeschiktheid krijgt.	Hardheden WIA/ commissie	Lange termijn
Wajong	Complexiteit vaststelling duurzaam geen arbeidsvermogen Wajong	Duurzaamheids criterium loskoppelen van toegang tot de Wajong (wet- en regelgeving)	Duurzaamheid is bewust in de wet opgenomen, omdat de gemeente met de decentralisaties (Wmo) instrumenten in handen kreeg om deze groep te ondersteunen in het ontwikkelen van arbeidsvermogen. UWV voert alleen in uitzonderlijke gevallen (bij een regulier inkomen) herbeoordelingen uit. Als groepen die tijdelijk geen arbeidsvermogen hebben, instromen in de Wajong, moet UWV ook weer periodiek herbeoordelingen gaan uitvoeren. Dat is gezien de mismatch in vraag naar en aanbod van verzekeringsartsen nu niet mogelijk. Mogelijk kan gekeken worden naar alternatieven.		Lange termijn
WW, WIA, ZW, WAZO	Complexiteit dagloonsystematiek	Dagloonsystematieken met elkaar in lijn brengen (wet- en regelgeving)	Samen met UWV wordt bekeken hoe dagloonsystematiek kan worden verbeterd. De Kamer wordt voor het einde van het jaar over mogelijke oplossingsrichtingen geïnformeerd.	Hardheden WIA	TK wordt op korte termijn geïnformeerd
		Mogelijkheid bieden om af te wijken (wet- en regelgeving)		Hardheden WIA	TK wordt op korte termijn geïnformeerd

Toeslagenwet en Participatiewet	Complexiteit vaststellen vermogen en inkomsten	Scala aan oplossingen mogelijk (divers)	Vooralsnog wordt gekeken naar aanpassingen in het middelenbegrip (giften, kleinere verkoop via marktplaats etc). Een bredere oplossing (een vermogens- en inkomensbegrip dat meer in lijn is met de beleving van de burger) is nog in onderzoek.	Participatiewet in balans	Wetsvoorstel in voorbereiding
Participatiewet	Kostendelersnorm	Wijzigen van de kostendelersnorm (wet- en regelgeving)	Traject loopt, wetsvoorstel ligt bij eerste Kamer. Dit geldt naast de Participatiewet voor meer wetten binnen de sociale zekerheid.	Nota van Wijziging bij Breed Offensief (in lijn met coalitieakkoord)	Beoogde invoering per 1-1-2023
Participatiewet	Toekennen met terugwerkende kracht onmogelijk	Mogelijkheden toekennen met terugwerkende kracht verruimen (wet- en regelgeving)	Mogelijkheden worden verkend.	Participatiewet in balans	Wetsvoorstel in voorbereiding
2. Verplichtingen, maatregelen, boetes en terugvorderingen					
	Dringende reden restrictief en niet consistent uitgelegd (wet- en regelgeving)	Wetgever kan dringende reden beter uitleggen	Knelpunt wordt herkend en een mogelijke oplossing wordt uitgewerkt in het 'tussentijdstraject' (traject om tijd tot aan wetswijziging te overbruggen).	Herijking handhavingsinstrumentarium	Korte en lange termijn
	Geen aandacht voor verwijtbaarheid en persoonlijke omstandigheden bij terugvorderingen	Verwijtbaarheid als toetssteen	Er wordt gewerkt aan een palet van handhavingsinstrumenten waardoor professionals de meest passende sanctie kunnen inzetten. Dit is reeds geldend recht vanuit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Verwijtbaarheid en persoonlijke omstandigheden worden daarbij meegewogen.	Herijking handhavingsinstrumentarium	Lange termijn
	Minimale toets op evenredigheid bij maatregelen en terugvorderingen	Principe 'terugvorderen tenzij' introduceren	Het initiatiefwetsvoorstel wordt gevolgd en beoordeeld of dit voldoende effect sorteert op dit punt.	Initiatiefwetsvoorstel Maatwerk bij terugvordering	Lange termijn
		Evenredigheidstoets maatregelen en terugvorderingen (wet- en regelgeving)	Evenredigheid is in beweging, nadere uitwerking en weging is nodig. Aandachtspunt is voorkomen van complexiteit.	Maatwerk in Awb	Lange termijn

	Strikte termijnen debiteurenbeleid (wet- en regelgeving)	Meer ruimte en flexibiliteit voor maatwerk	UWV en de SVB hebben ruimte gekregen om bij de invordering ruimere betalingsregelingen te kunnen afspreken die meer passend zijn bij de situatie van de cliënt. Met inachtneming van deze ervaringen wordt gewerkt aan een nieuw debiteurenbeleid.	Herijking handhavingsinstrumentarium Participatiewet in balans Team Preventie	Korte termijn aanpassing is gerealiseerd
	Bij boetes geen onderscheid tussen vergissingen en fouten	Loskoppeling benadelingsbedrag en hoogte boete (wet- en regelgeving)	Oplossingsrichtingen worden onderzocht.		Lange termijn
		Meer variatie in boetepercentages (wet- en regelgeving)	Er wordt gewerkt aan een palet van handhavingsinstrumenten waardoor professionals de meest passende sanctie kunnen inzetten.		Lange termijn
		Meer beslismarge voor professionals (wet- en regelgeving)	Het is belangrijk dat professionals hun werk op de goede manier kunnen doen en daarbij voldoende kaders krijgen vanuit de wetgever. Aan dit dilemma wordt in de herijking van het handhavingsinstrumentarium expliciet aandacht besteed, zoals ook blijkt uit de brief van 18 juli 2022.		Lange termijn
		Maak onderscheid tussen vergissingen en fouten/eenduidige definitie van fraude (wet- en regelgeving)	Uit eerder onderzoek door de NSOB is vastgesteld dat het moeilijk is om onderscheid te maken tussen vergissingen enerzijds en fraude anderzijds. Een dergelijke definitie kan averechts werken en de ruimte voor de uitvoering om te handelen vanuit de menselijke maat juist beperken. Dit onderwerp en wat passende oplossingen zijn, wordt onderzocht in het kader van de herijking van het handhavingsinstrumentarium.		Lange termijn
		Preventie (uitvoering)	Team Preventie wil leren van overtredingen die zich hebben voorgedaan om te analyseren hoe deze kunnen worden voorkomen.		Korte termijn
	Onvoldoende benutten discretionaire ruimte (uitvoering)	Meer centrale plek Artikel 18 lid 1 Participatiewet (de plicht tot het bieden van maatwerk in	Wordt opgepakt in spoor 1 van Participatiewet in balans. Daarnaast meer ruimte voor maatwerk door aanpassing Awb en hardheidsclausules	Participatiewet in balans	Lange termijn

		bijzondere situaties) (wet- en regelgeving)			
		Versterking uitvoeringskracht (uitvoering)	Dit loopt via de beweging Werk aan Uitvoering en middelen hiervoor in het coalitieakkoord.	Werk aan Uitvoering	Loopt
3. Samenloop (conflicterende wet- en regelgeving)					
Pgb	Conflicterende belangen van de pgb-houder en de pgb-zorgverlener	Loskoppelen van pgb en het arbeidsrecht (wet- en regelgeving)	Het loskoppelen van pgb en het arbeidsrecht kan niet zonder grote (onwenselijke) gevolgen. Het knelpunt is bekend en raakt aan het traject dat wordt opgestart om waar mogelijk de complexiteit van het werkgeverschap te verminderen en budgethouders te stimuleren om de afweging voor het werkgeverschap bewust en goed te maken. De Kamer wordt hier dit najaar over geïnformeerd.	Traject bewuste keuze werkgeverschap (en waar mogelijke vereenvoudigen)	Lange termijn
WW icm WIA	Samenloop van verschillende sociale zekerheidsregelingen: werkloos worden in de WIA	WW-uitkering zien als inkomsten uit werk binnen de WGA (wet- en regelgeving)		Hardheden WIA	Lange termijn
Algemeen	Gebrek aan (keten)samenwerking	Versterking van de feedbackloop tussen en binnen organisaties door maatwerkplaatsen op ketenniveau (uitvoering)	Aan versterken van de feedbackloop wordt gewerkt, mede door middel van samenwerking tussen de maatwerkplaatsen, de Stand van de uitvoering inclusief de knelpuntenbrieven van de uitvoering en de nog te realiseren Staat van de uitvoering.	Werk aan Uitvoering	Wordt uitgevoerd
4. Algemene knelpunten					
	Te veel nadruk op efficiency en rechtmatigheid uitvoeringsorganisaties en gemeenten	Meer sturen op hogere SUWI-doelen (sturingsrelatie)	Sluit aan bij ingezette koers om te werken aan KPI's die meer ruimte geven voor het sturen op outcome binnen de uitvoering, het versturen van knelpuntenbrieven door de ZBO's aan de Tweede Kamer.	Traject herziening KPI's Publieke waarden Modernisering Wet SUWI	Korte en middellange termijn
		Versterken feedbackloop van uitvoering naar departement en Tweede Kamer (totstandkoming wet-		Werk aan Uitvoering Stand van de uitvoering en knelpuntenbrieven	Korte en middellange termijn

		en regelgeving, sturingsrelatie)			
		Minder financiële prikkels gericht op de korte termijn en ook investeren in baten die elders vallen (totstandkoming wet- en regelgeving, sturingsrelatie)		Participatiewet in balans	
	Veel aandacht voor incidenten in politiek en media	Versterken feedbackloop van uitvoering naar departement en Tweede Kamer (totstandkoming wet- en regelgeving, sturingsrelatie)	Sluit aan bij knelpuntenbrieven die jaarlijks verstuurd worden in combinatie met de Stand van de uitvoering en initiatieven tot gesprekken tussen uitvoering, politiek (en desgewenst beleid), de invoeringstoets, de dag van de publieke dienstverlening en de nog te verschijnen Staat van de Uitvoering.	Werk aan Uitvoering Stand van de uitvoering en knelpuntenbrieven	Wordt uitgevoerd
		Verdere professionalisering beroepsgroepen (uitvoering)	Via vakmanschapsprogramma's bij UWV, de SVB en gemeenten en programma Werk aan Uitvoering wordt hierop ingezet.	Ambtelijk vakmanschap (wau)	Loopt
	Onrealistisch mensbeeld (voornamelijk t.a.v. inlichtingenplicht)	Ga uit van gedeelde verantwoordelijkheid (totstandkoming wet- en regelgeving, sturingsrelatie, wet- en regelgeving)	Sluit aan bij principes uit Werk aan Uitvoering, herijking handhavingsinstrumentarium en Participatiewet in balans	Participatiewet in balans Herijking handhavingsinstrumentarium Werk aan Uitvoering	Loopt
		Hanteer een meer realistisch mensbeeld (totstandkoming wet- en regelgeving, sturingsrelatie, wet- en regelgeving)	Komt onder meer aan de orde bij herijking handhavingsinstrumentarium en Participatiewet in Balans.		Loopt
		Herstel vertrouwen (totstandkoming wet-			

		en regelgeving, sturingsrelatie, wet- en regelgeving)			
	Communicatie uitvoeringsorganisaties soms onduidelijk	Impactvolle brieven onder de loep nemen (uitvoering)	Dit is omarmd. Hier wordt geïnvesteerd bij de SVB en UWV (teksten zijn herzien en er wordt onder andere gewerkt met pictogrammen). Wordt geïnvesteerd, bijvoorbeeld door middel van het versturen van kaartjes in plaats van brieven (SVB) en multichannel communicatie (UWV). Niet voor elke doelgroep is telefonisch contact passend, UWV kijkt naar het aansluiten van het communicatiemiddel bij de doelgroep. Bij de aanvraag van bijvoorbeeld een WIA-uitkering heeft UWV een verkenning uitgevoerd waarin een aantal telefonische contactmomenten centraal staat om mensen beter te informeren over de verschillende stappen.	Trajecten rondom brieven UWV en de SVB	Loopt
		Meer telefonisch contact vooraf en na afloop gesprek (uitvoering)		Loopt	
		Meer telefonisch contact voorafgaand aan wijzigingen of afwijzingen van toegang tot een uitkering (uitvoering)		Loopt	
		Voice coaching & trainen gesprekstechnieken (uitvoering)		Loopt	
		Burgers horen en zien (uitvoering)		Loopt	
	Gebrek aan ondersteuning en nazorg bij impactvolle besluiten	Actiever nazorg bieden bij ingrijpende besluiten (sturingsrelatie, uitvoering)			Loopt